

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יום א' פ' וישב, כ"ף כסלו, ה'תשל"ז

חלק ב – יוצא לאור לש"פ מקץ, שבת חנוכה, מבה"ח טבת, ה'תשפ"ה

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' יהושע ע"ה

ב"ר מרדכי שמואל ע"ה

נלבי"ע ב' טבת, זאת חנוכה, ה'תשע"ה

מרת רחל לאה ע"ה

בת הרה"ח הרה"ת ר' דוד ע"ה

נלבי"ע ערב ש"ק פ' עקב, בעלות המנחה

כ"א מנחם-אב, ה'תשס"ה

מונדשיין

ת' ני' צ' ב' ה'

נדפס על ידי ולזכות משפחתם

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

מוסיפים בלימוד התורה בהתמדה ושקידה ובקיום מצותי' בהידור, כמו בקיום מצות נר חנוכה, שמוסיפים בנר ואור מיום ליום.

בברכה להצלחה בכ"ז ולבשורות טובות

מ. שניאורסאהן

ב

בי"ה, ט"ו טבת, ה'תשי"מ
ברוקלין, נ.י.

מר חי דניאל שי מאזוז

שלום וברכה!

מצו"ב בזה מכתבי לתלמידים/ות שי', ובודאי ימסור להם בלשון ובביאור המתאימים. ות"ח אם יודיע לכאן מהמשך העניינים.

בעת רצון אזכיר על הציון אותו ואת כל אלה שביקש ברכה עבורם. והשי"ת ימלא משאלות לבבו לטובה ויבשר טוב בכל העניינים אודותם כתב במכתבו.

בברכה להצלחה בכל ענייניו ולבשורות טובות

מ. שניאורסאהן

בהידור .. נר חנוכה, שמוסיפים כו': שבת כא, ב. טושו"ע או"ח סתרע"א ס"ב.

ב

מצילום האגרת.
מכתבי לתלמידים/ות: לעיל אגרת הקודמת.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ מקץ, כ"ז כסלו, שבת חנוכה, מבה"ח טבת הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שני מהתוועדות יום א' פ' וישב, כ"ף כסלו ה'תשל"ז, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לש"פ וישב).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ערב חנוכה, ה'תשפ"ה
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2024 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5785 • 2024

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

וכן ג' המצוות העיקריות שעליהן בית ישראל עומד — נרות שבת קודש ויו"ט, כשרות האכילה והשת' וטהרת המשפחה, המביאה לידי כך ש"יכלו כל הנשמות שבגוף"176 בטהרה ובקדושה, ואזי "בן דוד בא"176, ובעגלא דידן, ולמטה מעשרה טפחים, ויוליכנו קוממיות לארצנו.

* * *

(176) יבמות סב, סע"א. וש"נ.

הוספה

א

בי"ה, ט"ו טבת, ה'תשי"מ
ברוקלין, נ"י.

אל התלמידים ואל התלמידות של התלמוד-תורה
בהנהלת המורה חי דניאל מאוז
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנועם קבלתי הציורים שלכם לכבוד חג החנוכה.

ובודאי יודעים אתם תוכן ימי החנוכה ומה מספרים ומלמדים נרות חנוכה. והנקודה העקרית בזה — שמצות נר חנוכה מרמזת על כל המצוות, שהרי כל מצוה נקראת "נר", כלשון הכתוב "נר מצוה ותורה אור".
ובראותי הציורים היפים, תקותי חזקה אשר כל אחד ואחת מכם

א

מצילום האגרת.

התלמוד-תורה: שבבית הכנסת "בית אליהו" — פאריז.
המורה חי דניאל מאוז: ראה אגרת אליו — לקמן אגרת הבאה.
ומה מספרים.. נרות חנוכה: ראה סה"ש תש"ו ע' 22. וש"נ. וראה גם אג"ק חכ"ג אגרת ח'תקכב, ובהנסמך בהערות שם. ח"ל אגרת יא'שעו (ע' עב). ובכ"מ.
כלשון הכתוב "נר מצוה ותורה אור": משלי ו, כג. וראה פרש"י שבת כג, ב (ד"ה בניס).
תו"א מקץ לב, ב.

טו. בהמשך להאמור לעיל אודות המשכת ענין התענוג מיום השבת על הימים שלאח"ז (נוסף על ענין התענוג בשלימותו ביום השבת גופא) — ניתוסף בזה עוד ענין, שהתענוג נמשך ומתבטא גם בענין השמחה.

ובהקדמה, ששמחה ועונג הם שני ענינים נבדלים, וכפי שמצינו שיום השבת עיקרו עונג ("וקראת לשבת עונג"22), ואילו יום-טוב ענינו "מועדים לשמחה"95. ולכן כמה ענינים ישנם רק ביו"ט ולא בשבת, ועד"ז כמה ענינים ישנם רק בשבת ולא ביו"ט.

ובכל ענין של תורה ומצוות' נדרשים שני הענינים, וכלשון הכתוב"ע" "עבדת את הוי' אלקיך בשמחה ובטוב לבב", היינו שנוסף על ענין השמחה צ"ל גם "טוב לבב", שהוא ענין העונג"97.

והרי כתוב זה נפסק להלכה ברמב"ם"8 בנוגע ל"השמחה שישמח האדם בעשיית המצוה" (כפי שמאריך שם בפרטי הענינים), ומזה מובן שכן הוא בכל ענין של מצוה, ובנוגע לכאו"א מישראל (כשאר פסקי הרמב"ם"99). ועאכו"כ ע"פ "פי' האר"י ז"ל על פסוק זה"100 — כמובא בשמו בכ"מ"101, והובא גם ע"י רבנו הזקן בעל הגאולה בספר התניא"100 — ע"ד גודל חשיבות ענין השמחה בהנוגע לתורה ומצוות'.

והנה"102, אף שעונג הוא למעלה משמחה [שהרי השמחה היא מסובב מהתענוג, כנראה בפועל ובמוחש, שכאשר יש לאדם תענוג באיזה ענין שיהי', הנה לאחר שמשגיג את הענין הגורם לו תענוג, הרי הוא שמח בו] — עיקר הדרישה היא שהתומ"צ יהיו דוקא מתוך שמחה דוקא.

וטעם הדבר — כיון שענין השמחה הוא בגלוי (וכנראה במוחש שכל ענין של שמחה הוא דבר הנראה בגלוי), משא"כ ענין העונג — יתכן שלא יהי' ניכר כלל לעיני הרואה.

[לפעמים ניכר על האדם גם ענין התענוג, כמסופר בגמרא"103 אודות האמורא שמצא "תוספתא עתיקתא" (או כפי הלשון המובא בכ"מ"104) —

(95) נוסח התפלה והקידוש ליו"ט. (תצב).

(96) תבוא כת, מז. (102) בכל הבא לקמן — ראה בארוכה

(97) ראה תו"ח בשלח קמה, ד ואילך. המשך שמח תשמח תרנ"ז (סה"מ תרנ"ז ע' קעג ואילך).

(98) סוף הלכות לולב. (103) ירושלמי שבת פ"ח ה"ה. וראה

(99) ראה הקדמת הרמב"ם למשנה תורה נדרים מט, ב.

(100) תניא פכ"ו (לג, א). בסופה.

(104) תו"א ויקהל פח, ב. לקו"ת מסעי

(101) נסמן בתניא השלם לשם (ס"ע) צג, ריש ע"ב. ובכ"מ בדא"ח.

"חדתא", שהתענוג הי' ניכר בפניו, כיון ש"חכמת אדם תאיר פניו"¹⁰⁵; אבל ברובא דרובא — מה שניכר בגלוי הוא ענין השמחה, כיון שהשמחה היא דוקא על ענינים הנראים בגלוי (ולכן "אין שמחה אלא בבשר . . אין שמחה אלא ביין"¹⁰⁶), משא"כ ענין התענוג יכול להישאר בהעלם, כאמור].

ולכן, כאמור, עיקר הדרישה היא שצ"ל ענין השמחה דוקא, כיון שהשמחה היא בגלוי, ולכן ע"י השמחה נעשית פריצת כל המדידות וההגבלות כו'.

טז. הענין האמור — גודל חשיבות ענין השמחה דוקא — מודגש במיוחד בתורת החסידות (אפילו לגבי תורת המוסר).

ובהדגשה יתירה — שהשמחה אינה שמחה מעושה ("געמאכטע") ח"ו, אלא שמחה אמיתית, ככל עניני התורה, שהיא תורת אמת, ובכלל זה גם מצוות התורה ("לימוד מביא לידי מעשה"¹⁰⁷), שהן מצוות אמת.

והיסוד העיקרי לשמחה אמיתית זו הוא¹⁰⁸ — שכא"א מישראל, יהי' מעמדו ומצבו אשר יהי', יש בו "נפש השנית בישראל [שהיא חלק אלוהי] ממעל ממש"¹⁰⁹, ובאופן של שלימות ונצחיות, שהרי נפש זו היא "מעשה ידי"¹¹⁰, ולמעלה מזה (כאמור) — "חלק אלוהי ממעל ממש", וממילא לא שייך בה היפך הקיום והיפך הנצחיות [אלא שאפשר שתהי' באופן שפועלת פעולתה כו', ואפשר שתהי' בהעלם].

ולכן מדגישה תורת החסידות בהדגשה מיוחדת שענין השמחה צ"ל במשך כל חיי האדם, וכמ"ש¹¹¹ "וטוב לב משתה תמיד" [שכולל הן ענין התענוג — "טוב לב" (כנ"ל סט"ו בענין "בשמחה ובטוב לבב"), והן ענין השמחה — "משתה"].

ובהקדמה, שפסוק זה הובא ע"י הרמ"א בתור פסק דין בסיום וחותם חלק השו"ע שנקרא בשם "אורח חיים" — והרי בודאי ששמות חלקי השו"ע הם מכוונים לתוכן הענינים שנכתבו בחלקים אלו — שמזה מובן שענין השמחה שייך לכללות אורח חיו של כא"א מישראל. ובלשון הידוע¹¹², שצ"ל "שני תמידים": ההתחלה ב"תמיד" הא' —

(110) ישע"י ס, כא.

(111) משלי טו, טו.

(112) ראה לקו"ש חכ"ו ע' 210 ואילך.

וש"נ.

(105) קהלת ח, א.

(106) פסחים קט, א.

(107) קידושין מ, ב. וש"נ.

(108) ראה גם תניא פל"א.

(109) שם רפ"ב.

ובפרט שבזמננו נראה במוחש שה"חוצה" אינו מנגד ח"ו: בדורות שלפנ"ז — הי' "חוצה" שהי' מנגד לעניני יהדות; אולם עתה אין זה אלא "עם-הארצות" בלבד, שאין יודעים את חשיבות הדבר, או שאין יודעים כלל ע"ד מציאותו, וכאשר באים אליהם, ומדברים אליהם בדרכי נועם ובדרכי שלום — פועלים הדברים את פעולתם.

וכאמור לעיל — כך אירע בפועל בעבר, שכאשר באו בדרכי נועם ובדרכי שלום, קבעו מזוזות במקומות שלא היו קודם לכן, ועד"ז בנוגע למקוואות — בנו מקוואות. ועד עתה המזוזות קבועות במקומן, ונשים באות לטבול במקוואות, ובאופן דמוסיף והולך ואור — שהן מושכות אחריהן עוד כמה וכמה שהתחילו גם הן ללכת למקוה וכו'.

ויהי רצון שיקויים בהם "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים"¹⁷⁰ (לא מנה ופרוטה, אלא מיד כשיש לו מנה רוצה כפליים ממה שיש לו — "כפליים לתושי"¹⁷¹), ועד"ז "מי שיש לו מאתיים רוצה ארבע מאות" (לא מנה נוסף על המאתיים שיש לו, אלא שני מנים נוספים, כפליים ממה שיש לו עתה), וכל זה מתוך מנוחה, שמחה וטוב לבב.

כח. כאן המקום להזכיר אודות כל ה"מבצעים" [שגם בנוגע אליהם שייך הענין האמור לעיל — שלאחר כל הדיבורים אודותיהם, הרי הבחינה בזה — עד כמה נמשך במעשה בפועל, מהדיבור עד לבחי' "עשיתיו"] — עכ"פ בהזכרת שמותיהם:

החל ממבצע אהבת ישראל — שאודותיו אמר רבי עקיבא¹⁷² [שעליו אמרו¹⁷³ "כולהו אליבא דר"ע", ואיתא במנחות¹⁷⁴ שמשו רבינו, שהוא אמת ותורתו אמת, תמה "יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה על-ידי", ולא עוד אלא שהכניס תמי' זו בתושבע"פ, שעל"י אמרו¹⁷⁵ "מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש כבר ניתן למשה מסיני"] שהוא יסוד כל התורה כולה,

ולאח"ז מבצע חינוך — שהוא כללות הגישה להבאת ענינים "חוצה", הן ב"חוצה" הפרטי והן ב"חוצה" כפשוטו,

ולהמשיך ענין זה בענינים הפרטיים (שהם כללים בערך שאר עניני התורה ומצוותי) — מבצע תורה, מבצע תפילין, מבצע מזוזה, מבצע צדקה, מבצע "בית מלא ספרים — יבנה וחכמי",

(170) ראה קה"ר פ"א, יג. פ"ג, יו"ד.

(173) סנהדרין פו, רע"א.

רמב"ן ובחיי ס"פ חיי שרה. ועוד.

(174) כט, ב.

(171) איוב יא, ו.

(175) נסמן בלקו"ש ח"ט ע' 252.

(172) תו"כ ופרש"י קדושים יט, יח.

ועד זה, והיכן המקוואות שנבנו — הראוי לי מקום אחד ויחיד, שבו התחילו לבנות מקוה עוד קודם הקמת הוועד, ועד עתה עדיין לא נגמרה בנייתו!

וכאמור — מדובר בענין שנעשה בפרסום, ועשו כו"כ פעולות ("באָוואַרנט אַלע באַוואַרענישן") כדי להבטיח שיתקיים במעשה בפועל, ואעפ"כ בפועל לא נעשה דבר.

והטעם לכל זה — ע"פ המבואר¹⁶³ בענין "בראתיו יצרתיו אף עשיתיו"¹⁶⁴, שתיבות "בראתיו" ו"יצרתיו" סמוכות זו לזו בלי הפסק "אף", משא"כ "אף עשיתיו" — "אף הפסיק הענין", היינו שאפילו כשמדובר אודות הקב"ה (שעליו נאמר "בראתיו יצרתיו גוי"), הנה כשמגיע ל"עשיתיו" — מתייצב באמצע "אף" כידוע¹⁶⁵ שהענין ד"אף עשיתיו" שייך לענין "שלשה"¹⁶⁶ (ארבעה¹⁶⁷) פתחו באף] ומתערב כו', ויש צורך בהשתדלות מיוחדת של הקב"ה, "יערה עליו רוח ממרום"¹⁶⁸, כדי שיומשך הענין גם ב"עשיתיו", מבלי הבט על ה"אף".

ובנוגע לעניננו — מאורעות אלו הם היסוד להמדובר לעיל אודות הצורך בעריכת חשבון-צדק על קיום ההחלטות במעשה בפועל.

כז. כאמור — הכוונה בכל האמור לעיל אינה לפגוע במישהו או לחשוך במישהו ח"ו, אלא רק להבהיר ולעורר אודות ענין ידוע ומפורסם, ואינני אלא כמעתיק מספר פלוני ומספר פלוני, והכל יודעים היכן כתובים הדברים ומה נאמר בהם,

וכולי האי ואולי יעשו חשבון-צדק על ההחלטות שעשו בעבר, ולגבי ההחלטות שעומדים לעשות מחר ומחרתיים — הנה לפני שמחליטים החלטות אלו על-מנת להביאן בפועל, יבדקו מה עלה בסופן של ההחלטות שעשו בעבר; וע"פ פתגם נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁶⁹ אשר העבר הוא מלמד העתיד — ילמדו מהעבר מה מוטל עליהם לתקן, ואיך לקבל החלטות באופן שיבואו לידי מעשה בפועל, ועד ל"חוצה" (כנ"ל סכ"ג ואילך).

163 ראה לקו"ת ר"פ בלק. ביאורו"ז בלק ג.

קב [ריא], ד. ובכ"מ. (167 ב"ר פי"ט, ב.

164 ישע"י מג, ז. (168 ע"ד לשון הכתוב — ישע"י לב, טו.

165 ראה לקו"ת שם סט, ד. האוינו עז, ס"ה (סה"ש תרצ"ד ע' 300). וראה גם שיחת רע"א.

166 כ"ה בלקו"ת שם — ע"פ מדרש אגדה (באָבער) ומדרש לקח טוב בראשית א, י"ט כסלו תשל"א סס"ה (תו"מ חס"ב ע' 371). וש"נ.

"שויתי הוי' לנגדי תמיד"¹¹³, כמובא בתחלת (בסעיף הראשון דסימן הראשון ד) חלק אורח חיים; והסיום ב"תמיד" הב' — "טוב לב משתה תמיד", כמובא בסיום חלק זה. ושני ענינים אלו צריכים להיות ביחד — "נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן"¹¹⁴.

ולכאורה אינו מובן איך אפשר לקיים שניהם יחד: כאשר האדם עומד בדרגת "שויתי הוי' לנגדי תמיד" — איך אפשר לתבוע ממנו שיקיים בעת ובעונה אחת, באותו "אורח חיים", את הענין ד"טוב לב משתה תמיד", בה בשעה שבין התחלת חלק אורח חיים לסיומו ישנם כמה וכמה סעיפים העוסקים בענינים בלתי רצויים (כגון בהלכות יום הכפורים¹¹⁵), והרי "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא"¹¹⁶! והביאור בזה — כאמור לעיל:

כאשר האדם יודע, שבכל מעמד ומצב שבו הוא נמצא, יש בו "חלק אלוהה ממעל ממש", ו"חלק אלוהה" זה נמצא בפנימיותו, וזוהי עצמיותו — אזי ברור הדבר שסוף-כל-סוף "בל ידח ממנו נדח"¹¹⁷, שהרי לא יתכן ששום ענין ינצח "חלק אלוהה ממעל ממש"; הענין ד"נדח" יכול להיות רק לפי שעה (או ב"לפי שעה" גופא — לפי המקום), אבל סוף-כל-סוף דבר בטוח הוא שיעשה תשובה,

וכיון שתורת אמת אומרת בבטחון גמור שסוף-כל-סוף יעשה תשובה — אזי יחד עם "שויתי הוי' לנגדי תמיד" יכול הוא להיות באופן ד"טוב לב משתה תמיד", למרות הענינים הבלתי-רצויים שבאמצע; ואדרבה — כיון שמובטח הוא שיעשה תשובה כדבעי, הרי אז "זדונות נעשו לו כזכיות"¹¹⁸, ונמצא שדוקא ע"י הענינים הבלתי-רצויים ניתוסף אצלו בהענין ד"משתה תמיד"!

יתרה מזו: לא זו בלבד שהענין ד"שויתי הוי' לנגדי תמיד" אינו סותר ל"טוב לב משתה תמיד", אלא שבטחונו בכך שסוף-כל-סוף יעשה תשובה (ולכן יכול להיות באופן ד"טוב לב משתה תמיד", כנ"ל) הוא גופא מצד הענין ד"שויתי הוי' לנגדי תמיד", שהרי "שויתי הוי' לנגדי תמיד" אין פירושו שהאדם צריך לשוות לעצמו ענין זה בדמיונו ("זיך אַינבילדן"), אלא תורת אמת מודיעה לו ומורה לו לדעת ולהכיר שכן היא האמת — ש"הוי' לנגדי תמיד",

113 תהלים טז, ח.

117 ע"פ שמואל"ב יד, יד. וראה ה' ת"ת לאדה"ז פ"ד סה"ג. תניא ספ"ט.

114 ספר יצירה פ"א מ"ז.

115 סתר"ו"ז.

118 יומא פו, ב.

116 קהלת ז, כ.

וידיעה זו פועלת על הנהגתו בפועל, כפי שהרמ"א מביא שם¹¹⁹ מדברי הרמב"ם במורה נבוכים¹²⁰ [ולהעיר שתואר זה קאי גם על הרמב"ם עצמו — שהוא מורה ה"נבוכים" שבזמנו ושכלל הדורות כולם] ש"אין ישיבת האדם .. והוא לבדו בביתו כשישיבתו .. והוא לפני מלך גדול .. כ"ש כשישים האדם אל לבו שהמלך הגדול הקב"ה .. עומד עליו ורואה במעשיו כו".

ואזי מובטח הוא, כאמור, אשר "בל ידח ממנו נדח", וסוף-כל-סוף בוודאי יעשה תשובה, והענינים הבלתי רצויים שבהלכות יוהכ"פ (ועד"ז בכל הסימנים והסעיפים שבין התחלת חלק אורח חיים לסופו) יתהפכו ל"סלחתי כדבריך"¹²¹, "בשמחה ובלב שלם"¹²².

יז. וההדגשה בכל האמור בהנוגע לענינו (ההוראה מ"ט כסלו בשנה זו) — שענין השמחה הוא תוספת נתינת כח להענין ד"פדאני לי ולבני מבין אומות העולם²⁵, שהו"ע ההתגברות על החושך הכפול והמכופל של הגלות, הן הגלות הנמצאת מבחוץ, והן הגלות הפנימית (כנ"ל סוס"ד).

ולדוגמא: יש שאדם עושה חשבון בנפשו — היתכן שלאחרי כל הענינים שזכה לראות, אפילו בעיני בשר, עדיין נופלת בדעתו לפעמים סברא שלא לקיים בשלימות את הענין ד"עוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור²⁵, מצד בלבולי העולם? ומצד מחשבה זו עלול הוא ליפול ברוחו כו'.

וזוהי הגלות הפנימית — שאינו קולט ("מ'מ'כאפט זיך ניט") שכל זה אינו אלא נסיון, "מנסה ה' אלקיכם אתכם"¹²³, שתכליתו היא "לדעת הישכם אוהבים את הוי"¹²³!

והרי ענין הנסיון אינו אלא דמיון, כפי שמצינו¹²⁴ באברהם אבינו (שהי' היהודי הראשון — "אחד הי' אברהם"⁴⁶), שכשהלך לקיים את ציווי הקב"ה, נדמה לו הלעו"ז כנהר של מים העומד בדרכו, וכשהגיע אברהם לתוך הנהר, והחליט שהנהר לא יעכבנו מקיום ציווי הקב"ה — ראה שאין שם מים כלל, ואין זה אלא דמיון בעלמא.

— אמנם העולם הוא מציאות ("וועלט" — איז דאָ אַ וועלט"),

וכל זה בשני ענינים — ענין אחד בחו"ל וענין אחד בארץ-הקודש: בנוגע לארץ-הקודש — היתה נסיעה של רבנים מכובדים, שנסעו לשם וביקרו במקומות שונים, ושוחחו עם בני המקום הן באנגלית והן בעברית, עם כל המעלות שבדבר ("אלע ערליי מעלות")...

וכשגילו שבמקום פלוני, וכן במקום שני ושלישי, לא היו מזוזות, קיבלו החלטה מפורטת — וגם פרסמו זאת, לא רק בשם עצמם, אלא גם בשם כל מי שהשתתף בנסיעה הנ"ל בתור באי כחם — לתקן ענין זה, ולהבטיח שייקבעו מזוזות בכל המקומות המחוייבים במזווה שביקרו בהם, ובמקומות נוספים.

ולאח"ז — חזרו לארצות-הברית, ומאז עברו (כאמור) כמה שנים, ועד היום הזה, בכל המקומות שביקרו בהם (ככל הידוע) לא ניתוספה אפילו מזווה אחת ויחידה על יסוד החלטה זו!

וכיצד נודע לי הדבר? כיון שלמרבה המזל הגיעו למקומות אלה כמה אברכים ובחורים, וכשראו שעדיין אין שם מזוזות, הביעו את תמיהתם — הייתכן, והרי לא מכבר ביקרו אצלכם אורחים מארה"ב, והבטיחו שידאגו לתקון ענין זה?! ... ובפועל — היו אלה הבחורים והאברכים הנ"ל שהביאו מזוזות משלהם על-מנת לקבוע במקומות אלו! ומכאן הוכחה שלא היתה בזה שום מניעה מצד תושבי המקום או מצד המשרדים וכו', לא מבית ולא מחוץ; המניעה היחידה היא — הצורך להמשיך את הענין מדיבור למעשה.

— יתכן שפעלו בענין זה בחשאי... אבל המדובר כאן אינו בענין של צדקה, שבזה ישנה מעלה ב"מתן בסתר"¹⁶¹, אלא במזווה, שצריכה להיות קבועה בגלוי דוקא¹⁶², ולא בסתר. ובפרט בארץ-הקודש, ובימינו אלו, שמצוה לפרסם עושי מצוה כדי שמהם יראו וכן יעשו (כנ"ל ס"כ).

והענין הב' — בחו"ל, בארצות-הברית:

לפני שנתיים או שלש התקבלה החלטה, שוועד פלוני יתעסק בהקמת מקוואות בארצות-הברית. ואמרו בפירוש שהכוונה היא להקמת מקוואות לנשים, מצד גודל החשיבות שבענין טהרת המשפחה. ואלו שהחליטו זאת יודעים את חומר הדבר, ובוודאי התכוונו לזה באמת בשעת מעשה וכו' וכו'.

וכשביררתי, כעבור שנתיים לאחרי הפרסום הנ"ל, מה נעשה בענין

(122) פרש"י תשא לג, יא.

(123) פ' ראה יג, ד.

(124) תנחומא וירא כב.

(119) ריש או"ח.

(120) ח"ג פנ"ב.

(121) שלח יד, כ.

(161) משלי כא, יד. וראה ב"ב ט, ב. יו"ד, ואילך. טושו"ע יו"ד סרמ"ט ס"ז ואילך.
ריש ע"ב. רמב"ם הל' מתנות עניים פ"י ה"ח (162) ראה שו"ע יו"ד סרפ"ו ס"ה.

וגם בזה אין די, שהרי "על פתח ביתו מבחוץ" הוא "חוץ" שהוא בערך לביתו (וכמו בפשטות הענינים, ש"פתח ביתו מבחוץ" הוא סמוך לביתו), אלא הכלל הוא שהעבודה צריכה להגיע עד ל"חוצה" שאין חוצה הימנו (כנ"ל סכ"ג).

ויש להוסיף, שההשפעה על ה"חוצה" היא חלק מכללות העבודה ד"מעלין בקודש" בנוגע לעצמו:

עלי' אמיתית (אפילו בנוגע לעצמו) — היא דוקא כאשר מעלה עמו גם את חלקו בעולם.

וכיון שיש ביכלתו להגיע למקום מסויים — אע"פ שמקום זה הוא "חוצה" — הרי זה גופא סימן והוכחה שיש ל"חוצה" זה שייכות אליו, שאם לא-כן לא הי' יודע עד"ז, שהרי "כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה"¹²⁵ ח"ו [אשר הכוונה ב"דבר אחד" אינה רק לענין ומציאות בפ"ע, אלא גם לפעולה, כגון שמיעה או ראי', כתורת הבעש"ט¹²⁶ שכל דבר שהאדם רואה או שומע, יש בזה הוראה עבורו],

ובנוגע לאדם מישראל — "שייכות" פירושה שייכות בנוגע לתכלית בריאתו, "אני נבראתי לשמש את קוני'¹²⁷, היינו שענין זה הוא חלק משליחותו ו"עבידתיו" בעלמא דין, וממילא עלי' אמיתית היא רק כאשר מעלה עמו גם חלק זה.

כו. הענין האמור (שכאשר נודע לאדם אודות ענין מסויים, הרי זה הוכחה שענין זה הוא חלק משליחותו) — הוא ביאור גם על המדובר לעיל (סי"ט ואילך) בנוגע להחלטות כו', שכאשר מחליטים החלטה, ולאחר זמן מחליטים החלטה נוספת (בין אם היא החלטה אחרת, או אותה החלטה עצמה) — צריך להכלל בזה גם חשבון-צדק, אם אמנם קיימו במעשה בפועל את ההחלטה שלפנ"ז:

לכאורה מתעוררת השאלה — היתכן?! וכי איך עולה על דעתי בכלל חשד שכזה, שייתכן שיהי' באופן אחר?!

ובכן, לכל לראש — אינני "חושד", אלא רק מעורר על דבר אחד ויחיד — שיעשו חשבון-צדק אם הי' אפשר לפעול יותר;

ועוד, והוא העיקר — שאירע מעשה בפועל, מעשה מבהיל, שאכן החליטו החלטות טובות, ולא זו בלבד אלא שפעלו כדי להבטיח שהחלטות יתקיימו, ע"ז שפרסמו אודות ההבטחות כדי שלא יתפעלו מעיכובים ומניעות וכו'; ואילו בנוגע לפועל — עברו מאז (לא שנה אחת, אלא) כמה שנים, ולא היתה כל תזוזה בנוגע לפועל, אפילו לא פעולה אחת (שיודעים אודותי')!

ובעולם זה צריך "לעשות לו ית' דירה בתחתונים"¹²⁵; אבל מה שסבור הוא שהעולם הוא מניעה ועיכוב, ומצד מניעה זו אי-אפשר לקיים "עוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור" בתכלית השלימות, אלא צריך למעט בזה כו' — אין זה אלא דמיון, שהרי הקב"ה, שהוא בוראו ומנהיגו של עולם זה, הוא הוא שציווה עליו להיות "עוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור"!

יח. והבחינה בכל ענינים אלו היא — באיזה אופן הם באים לידי ביטוי במעשה בפועל ("מביא לידי מעשה"¹²⁷), אשר "המעשה הוא העיקר"¹²⁶, היינו שקיום רצונו של הקב"ה צ"ל בעשי' בפועל דוקא, וע"ז אפשר לדעת אם אמנם האדם עומד בדרגא זו באמיתיות ("צי ער האלט דערביי און צי ער מיינט דאָס טאַקע"). וכידוע בתורת רבותינו נשיאינו¹²⁷, שה"בכין" שבכל ענין הוא הבחינה אם הגיע בענין זה לתכליתו ולשלימותו. ולכל לראש בענין לימוד התורה (ככל הענינים, שהתחלתם היא מהתורה) — שהבחינה אם האדם לומד תורה ו"עוסק בתורה" כדבעי [היינו שרצונו לדעת מה דעת התורה בענין שעוסק בו כדי לדעת איך להתנהג, ולא שרצונו להכניס בתורה את הענין כפי שמתקבל בדעתו הוא] היא: אם לאחר כל השקו"ט בא לידי מסקנא במעשה בפועל, ומסקנא זו מתאמת להפסק-דין כפי שנפסק בשו"ע — הרי זה סימן שהשקו"ט הוא אכן שקו"ט לאמיתתה של תורה; אולם, אם המסקנא שלאחר כל השקו"ט היא באופן ד"מגלה פנים בתורה שלא כהלכה"¹²⁸ — הרי זה סימן שכללות לימודו אינו מתאים לתורת אמת.

ואין שום בחינה אחרת על ענין זה:

אפשר שיהיו שני תלמידים ששניהם בעלי שכל באותה מדה, שניהם למדו באותה ישיבה, אצל אותו ראש-ישיבה — ואעפ"כ, אחד מהם הוא תלמיד המגלה פנים בתורה כהלכה, והראי' לזה — שלאחר גילוי הפנים בתורה הרי הוא פוסק כתורת רבו; ואילו חברו הוא מהתלמידים שהם היפך הטובים (כדברי המשנה¹²⁹), שלא זו בלבד שהנהגתם הם אינה כדבעי, אלא ש"מגלין רבו עמו"¹³⁰, היינו שגורר אחריו את רבו ואת ראש-הישיבה שלו לתוך הגלות שבה הוא נמצא!

125) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טו. תו"מ חפ"ג ע' 142. וש"נ.

ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. שם פ"ג מי"א.

ובכ"מ. 129) שם פ"א מי"א (ע"פ פי' דרך חיים).

126) אבות פ"א מ"ז. (שם).

127) ראה סה"מ ה'ש"ת ע' יא. וראה גם 130) מכות י"ד, א.

— גם תלמיד זה יש בו "חלק אלוהי ממעל ממש"¹⁰⁹, ולכן מגלין אותו, כדי שהגלות תכפר עליו, ולאח"ז — "בל ידח ממנו נדח"¹¹⁷ (כנ"ל ס"ט); אבל בינתיים — "מגלין רבו עמו"!

וכמבואר¹³¹ הטעם הפנימי בהסברת הדבר [נוסף על הטעם שבגמרא¹³⁰ — "שנאמר¹³² וחי, עביד לי מידי דתהוי לי חיותא" — שמאחר שראש-השיבה לא מנע מתלמידו להגיע לידי כך, ראוי הוא לגלות יחד עמו ולהתייטר גם הוא בגלותו.

ועכ"פ נמצא, כאמור, שהבחינה היחידה לגבי החילוק בין שני סוגי התלמידים היא — התוצאה במעשה בפועל.

ומזה מובן גם בנוגע להענין המדובר לעיל (ס"א ואילך) שצ"ל "מעלין בקודש"¹: כאשר אדם מקבל החלטה להעלות בקודש, ונראה לכאורה שקבלת ההחלטה היא בכל התוקף הדרוש — הנה הבחינה בזה היא אם לאחרי החלטה זו ניכר במעשה בפועל שניתוספה עליו והוספה בדבר. ואם אין הדבר ניכר — אזי, לכל היותר, עומד הוא באותו מעמד ומצב כמו שהי' קודם ההחלטה; ופעמים אף למטה יותר — שלא זו בלבד שלא ניתוספה עליו, אלא שאף במעמדו ומצבו הקודם אינו עומד, היינו שחלה ירידה לגבי מעמדו ומצבו כפי שהי' קודם לכן.

יט. כאן המקום לעורר (אף שמסתמא יעורר הדבר גם רוגז כו', אבל אין זו כוונתי כלל):

מנהג המדינה הוא, שבחדשים אלו מתקיימים כל מיני כינוסים, אסיפות והחלטות וכו' וכו'.

וחלק חשוב מכינוסים אלו הם בבחינת "טוב לשמים וטוב לבריות"³⁴, כמארז¹³³ "כינוס לצדיקים הנאה להן והנאה לעולם". וכטבע האדם, שכאשר יש צורך לעשות מעשה באופן מסודר — נדרש תחלה לקבל החלטה כדי לקבוע את אופן עשייתו, וכדי שההחלטה בדבר תהי' כדבעי — מתאספים כמה וכמה יחד, ואזי מקבלים את ההחלטות הנכונות (כמ"ש¹³⁴ "ותשועה ברוב יועץ"), ולאח"ז באות ההחלטות לידי מעשה בפועל.

אמנם, לצערנו הגדול, אופן התנהלות הדברים אשתקד ושנתיים לפני"ז וכו' וכו' הוא, שלאחרי שנערך כינוס במקום פלוני, והתדברו

(131) ראה גם ת"מ ח"ס ע' 31.

(133) סנהדרין עא, סע"ב.

(134) משלי יא, יד-כד, ו

ועד לנשיא דורנו, שכמה גלויות גלה¹⁵², ובכל מקום ומקום היתה השתדלותו לכל לראש — ועוד לפני בואו לשם — "לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה"¹⁵³, הוראה לאחריים, ובבואו לאמריקא — להראות ש"אמעריקע איז ניט אַנדערש"⁸², ואף שהיא נמצאת ב"חצי כדור התחתון"¹⁵⁴, גם אלי' צריך להגיע האור ד"נר הוי' נשמת אדם"¹⁵⁵ ו"נר מצוה ותורה אור"¹⁵⁶,

ובאופן דמוסיף והולך ואור — כההוראה מהדלקת נרות חנוכה באופן ד"מוסיף והולך"¹⁵⁷, היינו שאף שבליילה שלפנ"ז קיים מצות הדלקת נר חנוכה בשלימותה ע"י מספר הנרות שהדליק אז, מ"מ, מאחר שניתוסף עוד מעל"ע, עליו להדליק נר נוסף על מספר הנרות דאתמול, וכן בכל לילה ולילה.

[וכמדובר כמה פעמים בארוכה¹⁵⁸, שהנהגה זו, שבזמן הש"ס היתה נחשבת "מהדרין מן המהדרין"¹⁵⁷, נעשתה בימינו אלה הנהגה שאינה ל"מהדרין מן המהדרין" דוקא, אלא מנהג פשוט לכאור"א מבנ"י (כפס"ד הרמ"א בשו"ע¹⁵⁹)].

ומובן, שכל אלו ההולכים "בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו"¹⁶⁰ — צריכים גם הם להשתדל בענין זה (כנ"ל ש"מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות"), ולעסוק בעבודה עם הזולת, עד ל"חוצה" שאין חוצה הימנו.

כה. ועד"ז גם בנוגע לכללות הענין די"ט כסלו, שנתבאר לעיל (ס"ד ואילך) ע"פ מארז²⁵ ל"ע"פ²⁴ "פרה בשלום גו", שפדי' זו היא ע"י הענין ד"העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור", שהם ג' קוין וסוגים כלליים, הכוללים את כל המצוות המסתעפות מהם בפרטיות — שגם בזה צ"ל הענין ד"חוצה":

נוסף על ההוספה וההעלאה בקודש בענינים אלו כאור"א בעצמו ובנוגע לעצמו ("פאַר זיך און ביי זיך"), ולאח"ז בסביבתו הקרובה, ברשות היחיד שלו (שעדיין אינה בגדר "חוצה") — צריכה עבודתו להגיע גם "חוצה", "על פתח ביתו מבחוץ"¹⁵⁷,

(152) ראה גם ת"מ חס"ט ע' 88 ואילך.

(156) שם ו, כג.

(157) שבת כא, ב.

(158) ראה גם ת"מ חכ"ט ע' 294. חע"ה

(153) פרש"י ויגש מו, כח.

ע' 18. ועוד.

(154) ראה אגרות-קודש שלו ח"ב ע' תצב

(159) אור"ח סתרע"א ס"ב.

ואילך. וש"נ.

(160) תניא אגה"ק סכ"ז (קמו, א).

(155) משלי כ, כז.

כג. נוסף על הענינים המיוחדים הקשורים עם הקביעות די"ט כסלו (יחד עם ההוראות הקשורות בזה) ביום השבת נבכ' הנקודות הנ"ל (ס"ג ואילך): הן בצד השלילי, "סור מרע" — "כל מלאכתך עשוי", ביטול כל הדאגות, והן בצד החיובי, "ועשה טוב" — "וקראת לשבת עונג" — יש ביום י"ט כסלו נקודה שהיא צד השהו בכל קביעות בימי השבוע, והיא — הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה"¹⁴³.

וכידוע מסיפורי רבותינו נשיאנו, ממלאי מקומו של בעל הגאולה¹⁴⁴, שהטעם לענין המאסר כפשוטו, הישיבה בבית האסורים כאן למטה, הוא מצד הקטרוג שהי' למעלה על הפצת תורת החסידות; וכשהחליטו ופסקו את הדין למעלה שצריך להמשיך ולהפיץ את תורת החסידות, ובאופן דמוסיף והולך ואור — נתבטל המאסר למטה ובאה הגאולה. ולכן עיקר הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה" בשלימות הי' לאחר הגאולה, כמבואר בארוכה בשיחתו הידועה¹⁴⁵ של כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע, אביו של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר.

והיינו, שאף ש"כל יומא ויומא עביד עבידתי"¹⁴⁶ — יום הראשון "עבידתי" שלו, יום השני עבודתו שלו וכו' — הרי הצד השהו שבהם (בשייכות לי"ט כסלו) הוא שהעבודה צריכה להיות הן עם עצמו והן עם הזולת, עד שתגיע לרבים מישראל, ועד שתגיע גם לאלו שהם בדרגת "חוצה" שאין חוצה למטה הימנו (כמובן מדברי הגמרא ביבמות¹⁴⁷ בענין "חוצה").

כד. מכיון ש"צדיקים דומין לבוראם"¹⁴⁸, אשר "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות"¹⁴⁹ — הרי כן היתה הנהגתם בפועל של רבותינו נשיאנו, שפעלו בעצמם עם ה"חוצה", ובזה הראו בעצמם דוגמא לתלמידיהם:

החל מהבעש"ט, מייסד תורת החסידות הכללית — שהי' מחזר ונוסע תמיד ("געהאלטן אין איין אַרומפאַרן") ממקום למקום¹⁵⁰, עד לעיירות קטנות, כדי לעורר את בני" בעניני תורה וגמילות חסדים ובענין התפלה¹⁵¹,

(143) משלי ה, טו. וראה תענית ז, א. אגה"ק דהבעש"ט (כש"ט בתחלתו. ובכ"מ).
(144) ראה סה"ש תורת שלום ע' 44. ע'
171. סה"ש תש"ג ע' 59 ואילך. ובכ"מ.
(145) שיחת י"ט כסלו תרס"ח (סה"ש תורת שלום ע' 112 ואילך).
(146) זהר ח"א רה, סע"א. ח"ג צד, ריש ע"ב.

(147) יג, ב.
(148) ב"ר פס"ז, ה. רות רבה פ"ד, ג. ועוד.
(149) שמור"ר פ"ל, ט.
(150) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ס"ע תג (נעתק ב"היום יום" ג כסלו).
(151) ראה סה"ש קיץ היש"ת ע' 83 ואילך. ובכ"מ.

ביניהם וקיבלו כמה החלטות וכו' — הנה לאחר שעברה שנה שלימה, לא ניכר שום שינוי במעשה!

בוודאי כוונתם רצוי, ויזכו לעולם הזה ולעולם הבא בשלימותם, ואין כוונה לפגוע באף א' וכו' — אבל פס"ד המשנה¹²⁶ הוא "המעשה הוא העיקר"!

וכנראה במוחש, שאף שהבית-יוסף חיבר שני חיבורים — תחלה החיבור "בית יוסף", להגדיל תורה ולהאדירה, שבו פירש את דברי הטור, והביא את דברי המשנה והגמרא והראשונים והאחרונים שבימיו, עם ריבוי דעות שונות ומסקנות וכו', ולאח"ז חיבר חיבור נוסף, הנקרא "שולחן ערוך" לפי שבו הכל ערוך ומוכן, היינו שהוא ערוך ומוכן למעשה בפועל — הנה כאשר באים לפסוק דין, הפס"ד הוא מתוך השו"ע דוקא.

ועד"ז כאשר מדובר על נתינת "סמיכה", להיות מורה-הוראה ומורה-דרך בישראל, או מדריך במשפחתו הפרטית — יכול אדם להיות בקי בכל ה"בית יוסף", ולא יתנו לו "סמיכה"; ואילו כשהוא בקי בשו"ע — יתנו לו "סמיכה", כי אף שצריך לדעת גם את טעמי ההלכות, ולא להיות "מבלי עולם"¹³⁵, העיקר הוא ידיעת הפס"ד בשו"ע למעשה בפועל.

כ. ולכן באה ההצעה דלקמן:

הי' זה דבר גדול ונכון ביותר, שקודם קבלת ההחלטות לגבי הזמן שמכאן ולהבא — יעיינו תחלה בהנעשה במשך השנה שעברה, לאחר הכינוס דשנת תשל"ו (או בשנת תשל"ה — לאחר הכינוס דשנת תשל"ה), שבו קיבלו בערך אותן ההחלטות... (אם-כי מסתמא בשנה זו ההחלטות הן בהוספה, שהרי "מעלין בקודש"), ויתבוננו מה היו צריכים לפעול בשנת תשל"ו בהתאם להחלטות האמורות, וכמה ניתוסף במשך שנה זו במעשה בפועל,

ויעשו זאת אליבא דאמת, על-מנת לעשות חשבון צדק — לא מתוך רצון להגזים בפעולותיהם על-מנת להקל על הרגשתם ("מאכן לייכטער זיך אויפן האַרצן"), אבל גם לא מתוך רצון למצוא חסרון בעצמם, ועאכור"כ — חסרון בזולתם,

שהרי זהו ענין הנוגע לרבים, וממילא הרי זה נוגע לכלל ישראל [במכ"ש וק"ו מדברי הגמרא בקידושין¹³⁶ (והביאם הרמב"ם לפסק הלכה

(135) ראה סוטה כב, א. הלי' ת"ת לאדה"ז (136) מ, סע"א ואילך. רפ"ב ובקו"א שם.

בספרו "יד החזקה"¹³⁷) שע"י מעשה אחד "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות", ולכן כדאי כל היגיעה וההשתדלות לעיין ולברוק את כל הענין מתחלתו ועד סופו, מבלי להתחשב בזה שאולי ימצאו חסרון בזולת, או אולי ימצאו חסרון בעצמם, ואפילו מבלי להתחשב בזה שהמעורר על הענין האמור הוא פלוני בן פלוני...

ואם תהי' המסקנא, על-פי חשבון צדק זה, שאכן ניתוסף ככל הדרוש — אזי הולכים הם בדרך הנכונה, ותבוא עליהם ברכה, וירבו ויעלו בקודש מכאן ולהבא, ומהם יראו וכן יעשו;

אולם, אם יעשו חשבון צדק, וייווכחו לדעת שהי' עליהם לפעול מעט יותר, או הרבה יותר, או כפליים הרבה יותר — הרי זה סימן שהי' איזה חסרון בכינוס הקודם, וכיון שבוודאי היתה סיבה לחסרון זה — יחפשו וימצאו את הסיבה על מנת לתקנו,

וברור הדבר, אשר תכלית חסרון זה היא על-מנת שימלאוהו בכפליים: הן מילוי מה שנחסר בכינוס הקודם ובפעולות שלאח"ז (בשנת תשל"ו), והן להתבונן מה עליהם להוסיף בכינוס החדש דשנת תשל"ז, ומה עליהם לעשות כדי ששנת תשל"ז תהי' שנה מלאה בענין "עוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור",

ולגבי ההחלטות שמכאן ולהבא — ירשמו לעצמם מיד, או יפרסמו בגלוי ובפומבי, שהחלטות אלו צריכות להביא לכך שמיד למחרת בבוקר יתוסף מעשה בפועל בענין זה של תורה ומצוותי, ועד"ז בענין שני ובענין שלישי,

וכדי להוסיף עוד יותר בחיזוק הדבר — יחליטו מיד לפרסם את ההישגים בענינים אלו, כמבואר בתשובת הרשב"א¹³⁸ (שהביא הרמ"א בשו"ע¹³⁹) שמצוה לפרסם עושי מצוה, והפרסום יוסיף ויסייע לבטל את כל הקשיים הכרוכים בהבאת כל הענינים האמורים לידי מעשה בפועל.

כא. נוסף על הכינוסים שעדיין עתידים להתקיים (שלגביהם ודאי שנוגעת ההצעה האמורה) — הרי הצעה זו נוגעת גם לכינוסים שכבר התקיימו בשנה זו, אם — מאיזו סיבה שתהי' — לא נערך בהם חשבון צדק לגבי הנעשה והנפעל בשנה שעברה, לאחרי החלטות הכינוס דשנת תשל"ו:

גלוי וידוע לכל, שלאחר הכינוסים עצמם, שבהם יש ריבוי

משתתפים (דבר המוסיף בתוקף וכח הכינוס, נוסף על ענין הכבוד שבוזה וכו') — הנה בין כינוס לכינוס ממשיכים בפעולתם "ועדים", אנשים ספורים שבהם תלוי קיום החלטות הכינוס בפועל, בחיי היום-יום.

ונמצא, שגם לגבי אותם כינוסים שהתקיימו כבר בסוף שנת תשל"ו או בתחילת שנת תשל"ז (בחדש תשרי וכיו"ב) — הרי עדיין נמצאים ופועלים פעולתם אותם ועדים שצריכים להביא לקיום ההחלטות בפועל, ולגביהם נוגע כל האמור לעיל.

כב. ויהי רצון שיתקבלו דברים אלו בשמחה ובטוב לבב, ויקויים בהם "קבל את האמת ממי שאמרה"¹⁴⁰, מבלי לשאול מי אמר את הדברים ובאיזה אופן נאמרו ולאיזה ענין היתה הכוונה, ואולי היו בזה כוונות כאלו או אחרות...

— אין כאן שום "כוונות", וגם אין זה נוגע מה הכוונה, כיון שאין זו "המצאה" שלי, ואין כאן שום חידוש, אלא הכל מיוסד על דברים הכתובים בספרים שכבר נדפסו בדור שלפנינו, שני דורות ושלושה דורות לפנינו, עד לחומש, משנה וגמרא, ופסק דין בראשונים ובאחרונים וכו', והם דברים מפורסמים לכל בנוגע לאופן הנהגתו של כאו"א מישראל (ועאכו"כ — כשמתאספים כמה מהם) — אשר "המעשה הוא העיקר", והבחינה בכל דבר היא מה היתה התוצאה במעשה בפועל ("מביא לידי מעשה"¹⁰⁷).

והעיקר — שיבואו הדברים לידי מעשה בפועל, ויפעלו באופן האמור לעיל, מתוך הכוונה האמורה,

ויעשו זאת בקרוב ממש — שהרי בכל עניני התורה ומצוותי יפה שעה אחת קודם, ובפרט בעמדנו בסוף זמן הגלות, בדור יתום שאין כמוהו, חושך כפול ומכופל, והחושך גדל והולך — הרי נוגע עוד יותר כל רגע ורגע שמקדימים לעשות חשבון צדק האמור.

וכיון שפועלים בכח הרבים, כל אלו שהשתתפו באסיפות ובכינוסים אלו — ברור הדבר ש"הן א"ל כביר ולא ימאס"¹⁴¹,

ובקרוב ממש — "יצמח פורקני" ויקרב קץ משיחי"¹⁴², בגלוי ממש, בביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו.

* * *

(140) ראה רמב"ם בהקדמה לשמונה פרקים. רמ"א בהקדמה לספרו מחיר יין. 25.
(141) איוב לו, ה. וראה ברכות שבהערה.
(142) נוסח הקדיש — לכמה נוסחאות.

(139) יו"ד סרמ"ט ס"ג.

(137) הלכות תשובה פ"ג ה"ד.

(138) ח"א סתקפ"א.